

образование

& СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ в ЧУЖБИНА

Цена: 5 лв.

бр. 59 / юни 2015

ХОЛАНДИЯ

Студентски живот

НОРВЕГИЯ

Наръчник за студенти

ШВЕЙЦАРИЯ

Химия и фармация

ТУРЦИЯ

Вратата към Ориента

ИНТЕРВЮ

Проф. Кольо Динков –
ректор на УХТ

Специалности
на фокус

ЕКОЛОГИЯ Биотехнологии

Изпити и сертификати
РТЕ

Специалност
ДИЕТОЛОГИЯ

Професия
ПАРАМЕДИК

The
University
Of
Sheffield.

CITY College
An International
Faculty Of
The University.

ВУЗФ
Университет
по финанси, бизнес
и предприемачество

**Бакалавър
Магистър
СТИПЕНДИ**

OPEN DAYS

18-ти и 19-ти юни

Британски съвет, София

Почувствай разликата!

Учи в топ британски университет в София!

*** БАКАЛАВЪРСКИ ПРОГРАМИ:**

• Бизнес маркетинг • Бизнес мениджмънт • Бизнес счетоводство и финанси

*** МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ:**

• Маркетинг, реклама и връзки с обществеността
• Банково дело и финанси
• Бизнес мениджмънт, технологии и иновации
• Дигитален маркетинг и социални медии

Контакти:

Тел.: 02/ 961 62 63, bulgaria1@city.academic.gr
www.citycollege.sheffield.eu, www.vuzf.bg

Н ай-големият страх на хората е страхът от неизвестното. А бъдещето пред човечеството крие много неизвестни. Как ли ще успеем да се справим с изчерпващите се енергийни ресурси или пък с глобалните климатични промени? Дали човешкият труд няма тотално да отстъпи пред възможностите на машините и как ще изглежда очакваната „зелена“ икономика на бъдещето? Все сложни въпроси, които вероятно нямат еднозначен

отговор... което ги прави още по-неприятни.

Но хората, които ще избегват да следват специалностите, разгледани на фокус в този брой, ще трябва да се сблъскат с тези проблеми очи в очи. Ще поговорим за възможностите за образование в сферата на екологията и биотехнологиите. Две от специалностите, които са неразривно свързани с общото бъдеще на човечеството.

Екологите ще трябва да намерят подход, който да позволи устойчиво икономическо развитие, съчетано с опазване на околната среда. Биотехнолозите пък ще се изправят пред не по-малки предизвикателства.

Например - няма гостатъчно обработваема земя за цялото население на света - това е въпрос на математика. Тези специалисти ще трябва да селектират нови видове и да докажат тяхната безопасност пред обществото.

Не е лесно, но аз съм сигурен, че ще се справят. От песимизъм никога няма особена полза. В началото на лятото - още по-малко. Затова прочетете на спокойствие следващите редове и когато дойде време за кандидатстване, помислете: „Дали пък тези специалности не са точното предизвикателство за мен?“

*Йордан Карапенчев,
редактор*

СЪДЪРЖАНИЕ

Студентски живот _____	4
Бакалавър и магистър в Холандия	
Интервю _____	8
Яна Ноел от Института за прогресивно образование	
Средно образование _____	12
СМГ открива нова паралелка по немски език	
Изпити и сертификати _____	14
Pearson Tests of English	
Образование в цифри _____	18
Чуждестранните студенти в САЩ	
Езиково обучение _____	20
5 причини да отидете на езикова ваканция	
Специалност на фокус _____	22
Екология	
Специалност на фокус _____	28
Биотехнологии	
Обучение във Великобритания _____	32
Образование по биотехнологии	
Обучение в Норвегия _____	34
Наръчник за студенти	

Обучение в Швейцария _____	38
Химия и фармацевтика	
Обучение в Турция _____	40
Вратата към Ориента	
Интервю _____	42
Проф. Кольо Динков, ректор на УХТ-Пловдив	
Нетрадиционна специалност _____	46
Диетология	
Професия _____	48
Парамедик	
Технологии _____	50
Новите коли без шофьор на Гугъл	
Историческа личност _____	52
Еразъм Ротердамски	
Фестивали _____	54
Festival de Cannes	
Lifestyle _____	58
Билборд наградите	
Новини _____	60
Любопитно _____	64
Професиите на бъдещето	

КЪДЕ ДА НИ НАМЕРИТЕ:

Бензиностанции: ■ Shell ■ Petrol; **Книжарници:** ■ Хеликон ■ Bookpoint ■ Orange center ■ Greenwhich; **Вериги за хранителни стоки:** ■ Фантастикo ■ Carrefour; **Онлайн магазини:** ■ Store.bg ■ Bookpoint.bg ■ biblio.bg ■ globulbooks.com; **Дистрибутори:** ■ Булгарпрес ■ Български пощи ■ Доби прес ■ НАР ■ Агенция Стрела ■ InMedio; **Други:** Павилиони Lafka

ЕКИП:

издател:

Десислава Пенчева
d.pencheva@studyabroad.bg

редактор:

Йордан Карапенчев
editorial@studyabroad.bg

автори:

Борис Глушков
Ива Балабанова-Ганчева
Юлия Кошаревска

сътрудници:

Трифон Маринов

коректор:

Ива Йохан Ганчева

производствен директор:

Виргиния Димитрова

реклама:

Ана Автова
reklama@studyabroad.bg

разпространение:

Владислав Герасимов

абонаменти:

Даниела Стоянова

дизайн:

Иво Грозев

Кети Церовска

design@studyabroad.bg

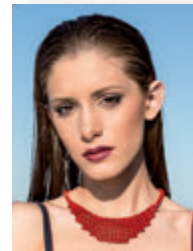
фотограф:

Костадин Кръстев - Кoko

За контакт:

02/ 961 62 63, 02/ 961 63 63
office@studyabroad.bg

www.StudyAbroad.bg

корица

Юни 2015:

фотограф: Костадин Кръстев - Кoko
дизайн: Иво Грозев
модел: Рагостина/Alia models

.....
сл. Образование и специализация в чужбина е запазена марка на Маркет Тренд ЕООД. Никаква част от това издание не може да бъде копирана изцяло или в частичност без изричното писмено разрешение на издателя. Всички права запазени. Издателят не носи отговорност за достоверността на информацията, подадена в рекламите и платените публикации.

Име: Трифон Маринов
Университети: Rijksuniversiteit Groningen; Universiteit Leiden
Бакалавър: Европейско и Международно право
Магистър: Право
Държава: Холандия

БАКАЛАВЪР И МАГИСТЪР В ХОЛАНДИЯ

разказ на Трифон Маринов

Началото

Още в 11 клас бях твърдо решил, че ще продължа образованието си в чужбина. Приоритет за мен бе да уча на английски език. Точно заради това, лятото преди да започна 12 клас, издържах успешно необходимия за кандидатстване изпит по английски език. Специалността, която си бях избрал, беше сравнително нова и не се предлагаше на английски в много университети. Англия за мен не беше вариант, поради прекалено високите семестриални такси. Една от малкото други възможности беше Холандия, точно заради това се спрях и на този вариант.

Изборът

В избирането на университет ми помогна моя позната. След като вече бях решил, че образованието ми ще продължи в Холандия, тя ми препоръча два конкретни университета – в Грьонинген и в Утрехт. След като се запознах с програмите на двете висши училища, прецених, че по-правилният вариант за мен е Грьонинген.

Правният факултет на университета е един от най-престижните и известни не само в Холандия, но и в цяла Европа. Понеже вече бях решил, че ще се занимавам с право, единственият оста-

ващ въпрос пред мен беше коя точно правна специалност да избира.

Имайки предвид, че България бе едва от две години в Европейския съюз и много малко хора знаеха какво точно пред-

**550 ЕВРО МЕСЕЧНО СЕ
ИЗПЛАЩАТ НА ВСЕКИ
СТУДЕНТ, КОЙТО РАБОТИ
НЕ ПО-МАЛКО ОТ 40
ЧАСА НА МЕСЕЦ**

ставява и как функционира това „чудо“, сметнах за необходимо и полезно да уча Европейско и Международно право.

Взех това решение с мисълта, че след като завърша ще съм един от малкото мои сънародници с тесни познания по важни европейски въпроси, които година след година ще заемат все по-голяма важност от ежедневието на българите. Първоначалното ми желание беше да се запиша в програмата Европейско право, където щях изцяло да се концентрирам в тази дисциплина. За съжаление, тази специалност се преподаваше само на холандски език за бакалавър и единствено магистратурата беше на английски.

Кандидатстването

Трябваше да положа изпит TOEFL по английски език, резултатът, от който покри изискванията на университета. След като получих дипломата си за средно образование, която също покриваше изискванията, се свързах по електронната поща с координаторката на правния факултет, която ми помогна изключително много при подаването на документите. Освен това, намерих начин да се свържа и с момиче от България, което беше започнало да учи същата програма в същия университет. Тя беше госта отзивчива и отговори на всички мои въпроси, свързани с кандидатстването.

Обучението

Не бих могъл да кажа, че има нещо най-характерно „за холандския начин на преподаване“, защото повече от половината ми преподаватели не бяха холандци. Но всеки един от тях, независимо от каква националност е, гържеше много на точността и активното участие по време на лекцията. Бяхме окуражавани да задаваме въпроси и да изказваме мнението си по различни теми. Направи ми силно впечатление и че на изпитите всички лектори изискваха главно знания от преподаваните лекции и презентациите към тях, а не от литературата, свързана с дадения предмет.

Магистратурата

След като завърших бакалавърската си програма, реших да направя една година пауза, която използвах за обучения и стажове. Същевременно проучвах различни варианти за предстоящата си магистратура. Прекарал вече три години в страната, разбрах, че Университетът в Лайден е един от най-престижните университети не само в Холандия, а дори и в света.

Не бях обърнал внимание на този университет преди това поради простата причина, че всички правни бакалавърски специалности се изучават на холандски. Изборът ми бе повлиян от класацията на най-добрите правни факултети в света, в която Лайден се намираше на престижното 26-то място. Това, че вече бях свикнал с начина на живот в страната, както и със системата на обучение, допълнително помогнаха за моя избор.

ЕЗИКОВИ ВАКАНЦИИ СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ КАРИЕРНО КОНСУЛТИРАНЕ

БЕЗПЛАТНИ КОНСУЛТАЦИИ

СОФИЯ: 02/9864001

ПЛОВДИВ: 032/660630

БУРГАС: 056/530800

Яна Ноел:

„ПРОГРЕСИВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ОТГОВАРЯ НА ВРЕМЕТО И НА ПОТРЕБНОСТИТЕ НА ОБЩЕСТВОТО”

интервю на Йордан Карапенчев

Представете се накратко пред нашите читатели.

Завърших „Английска филология” в Софийския университет и още като студентка започнах да работя в Британски съвет по проектите в областта на образованието. И така повече от 15 години - обучение на учители, межкултурно образование, образование в Обединеното кралство. Работила съм и по проекти в социалната сфера - напр. за Habitat for Humanity, България. От края на миналата година работя в Института за прогресивно образование. Започнах с организирането на събитията и обучението на Института, а от този месец започвам да развивам проектите за социално включване чрез образование.

Какво, според вас, е „прогресивно“ образование?

За мен това е образование, което отговаря на времето и на потребностите на обществото. То е структурирано, но дава свобода. Стъпва на най-новите научни открития за това как човек мисли и учи. Това е образование, което развива хората. Дава им възможност да бъдат успешни - да открият своите силни страни. Своята страст. То не се случва само в училище и в университета, а през целия живот. И не е свързано само с изучаването на традиционните академични предмети, а включва и това да се учим да живеем по-добре, да се грижим добре за себе си и децата си, да общуваме по-добре, да бъдем отговорни и да служим на другите.

Разкажете ни повече за Института за прогресивно образование. Как се създава тази организация и с какви проекти се занимавате в момента?

Институт за прогресивно образование е сдружение за осъществяване на общественоразнополителна дейност. Учредено е през 2011 година в следствие на дискусии и реална работа по различни проекти и

инициативи на мрежа от организации и личности, чиято кауза е преобразуването българската образователна система така, че да се осигури пълноценно развитие на всички хора през целия им живот. Идеята е да се случи широк диалог за определяне на обществените изисквания (икономически, социални, културни) към образователната система и въз основа на тези изисквания да се търсят стратегии за тяхното задоволяване.

Пример за това е инициативата на ИПО „Диалог за бъдещето”. Освен това ИПО поддържа и форма на постоянен дебат, в който участват организации и експерти, работещи в областта на образователните политики. Основна цел на тази постоянно действаща форма на работа е формулирането на ключови проблеми в образованието и на политически и експертни решения.

COLLÈGE DU LÉMAN

ПОДГОТВЯ УЧЕНИЦИТЕ ДА ПОСРЕЩНАТ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА НА ЖИВОТА КАТО ВЪЗРАСТНИ

Колеж дьо Леман е независимо училище с два типа образователни програми - пансионно и дневно училище. Основан през 1960 г., той се намира във Версоа, Швейцария, жилищен район на 15 минути от Женева. Учениците могат да избират между френска програма, английска програма и комплексна двуезична програма. В допълнение, Колеж дьо Леман предлага повече от 80 дейности, които включват спортове, изобразително изкуство, както и разнообразие от благотворителни организации и клубове.

Нашата мисия е да помогнем на учениците да се развият като личности. Благодарение на силната ни академична програма, предлагана в двуезичен вариант, социална ангажираност и културен и международен опит, помагаме на учениците да постигнат успех в един постоянно променящ се свят.

Сред най-важните приоритети в Колеж дьо Леман са децата ви да са успешни, щастливи и здрави, което ще им позволи да постигнат пълния си потенциал - академично, социално и физически. Когато детето се присъедини към Колеж дьо Леман, влиза в общност със семейна среда, наречена „Дом“.

Учениците, които пристигат, са настанявани в една от пансионните къщи, където те ще бъдат под грижите на наставник от общността на Колеж дьо Леман, под ръководството на директора на

пансиона и подпомаган от учители. Екипът на общостта „Дом“ наблюдава всички аспекти на напредъка на ученика през цялото му обучение и ще поддържа връзка с вас през това време.

Ние подготвяме нашите 1200 ученици от средно училище и гимназия за нуждите на 21-ви век. Нашата академична програма интегрира изучаването на два или повече чужди езици и довежда до получаването на различни дипломи в края на обучението. Англоезичните дипломи могат да бъдат Advanced Placement (AP), IGCSE или International Baccalaureate (IB), двуезичните – Swiss Matura или IB, а тези, които са избрали френската ни програма, ще завършат с French Baccalaureate или Swiss Matura.

Кампусът, разположен на 8 хектара, разполага с модерна материална база. Учениците имат достъп до нашите 10 научни лаборатории, над 100 класни стаи, библиотека, футболно игрище, баскетболно игрище, тенис кортове, танцова зала и плувен басейн. Всички ученици ще са снабдени с iPad-и, което им позволява да са в крак с най-новите технологии.

Извънкласните дейности са включени във всички равнища на образователната система. В това число - спортове, сценични изкуства, студентски съвет, ученически клубове, академична програма, изкуство и различни социални събития, както и благотворителни организации. Ние вярваме, че извънкласните занимания са съществена част от образованието.

Развитието на умения за работа в групи, отдаването на хобита и интереси, създаването на изкуство, участието в пиеси и състезания предоставя много възможности за учениците да открият и развият талантите, които ще са им нужни в живота.

Съветниците в Колеж дьо Леман са отдадени на работата си и ръководят учениците през цялото им обучение в колежа. Това образователно преживяване дава възможност за растеж и себепоткриване.

Колеж дьо Леман подготвя учениците да посрещнат предизвикателствата на живота като възрастни, чрез обучение и програма за житейски умения (Study and Life Skills programme, CSL). Учениците притежават добър набор от ресурси, с които да изпълнят задачите, стоящи пред тях по пътя към колежа. В резултат на това те напускат колежа с уникален набор от умения.

Нашите възпитаници се реализират в някои от най-добрите висши училища в света: Stanford University, Pennsylvania State University, Princeton University, University of Cambridge, University College London, Ecole Hôtelière в Лозана University of Oxford, Корбоната и много други.

Контакти:

Tatiana Deviatyiarova
Regional Sales Director
Tatiana.Deviatyiarova@meritas.net
Route de Sauvigny 74
CH-1290 Versoix-Genève
www.cdl.ch

СМГ

ОТКРИВА ОЩЕ ЕДНА ПАРАЛЕЛКА ПО НЕМСКИ ЕЗИК

материал на Йордан Караленчев

Възпитаниците на Софийската математическа гимназия „Паусий Хилендарски“ десетилетия наред печелят купи, медали и призови места на най-престижните математически олимпиади и състезания, както и на тези по информатика, физика, химия и биология. Но макар основен приоритет в процеса на обучение да е математиката, училищното ръководство е приело за своя мисия всестранното развитие на нашите ученици, което включва и качествено обучение по чужди езици.

В условията на глобализиращ се свят и засилена конкуренция на пазара на труда

през XXI век, преподавателският екип на училището се ангажира с обучение и възпитание на функционално грамотни, самостоятелно мислещи и действащи бъдещи граждани на света.

Изграждането на тези и други ценни качества във възпитаниците са приоритет в работата на паралелката с усилено изучаване на немски език. Затова едва ли е случайно, че в тази паралелка се влиза само с максимално висок бал за страната при кандидатстването след VII клас. В отговор на този силен интерес, училищното ръководство и педагогическият колектив на СМГ решиха да разкрият още една паралелка с интензивно

обучение по немски език през учебната 2015/16 год. Това решение получи подкрепата на РИО София-град и от Министерството на образованието. Представители на училището коментираха: „Това решение бе взето и като плод на перспективата, която се

**В НЕМСКАТА ПАРАЛЕЛКА
СЕ ВЛИЗА САМО С
МАКСИМАЛНО ВИСОК
БАЛ ЗА СТРАНАТА ПРИ
КАНДИДАТСТВАНЕТО
СЛЕД VII КЛАС**

разкри през нашето училище, а именно да бъдем приети в

PEARSON

TEST OF ENGLISH

ИЗПИТИ ЗА ВСИЧКИ НИВА

материал на Йорган Караленчев

Обща информация

Езиковите изпити Pearson се организират от британската издателска и образователна компания Pearson PLC. Предназначението им е да оценяват нивото по английски език на хора, които го изучават като чужд. Поредицата изпити включват PTE Academic, PTE General и PTE Young Learners, който е насочен специално към деца, които тепърва навлизат в езика на Шекспир. Всички са акредитирани от британската Държавна агенция за квалификации и учебни планове (QCA) и се администрират съвместно с Edexcel – най-го-

лямата организация за провеждане на изпити във Великобритания. През 2009 година PTE Academic е признат от Съвета за следдипломно обучение по мениджмънт (GMAC) – организацията, която отговаря за изпита GMAT.

PTE в България

На територията на страната ни се намират общо 15 изпитни центъра, в които можете да положите изпит PTE, разположени в някои от големите градове на страната: София, Пловдив, Бургас, Варна, Русе, Стара Загора, Плевен, Перник, Ботевград, Добрич, Силистра, Димитровград, Кюстендил, Пазарджик, Златица.

Регистрация:

Процедурата за регистрация за изпитите PTE е по-нестандартна в сравнение с други изпити. Като начало трябва да заявите участието си онлайн на www.pearsonpte.com. В последствие трябва да се направи и снемане на биометрични данни на място в изпитния център.

Цена:

■ Foundation	160.00 лв.
■ Elementary	190.00 лв.
■ Intermediate	208.00 лв.
■ Upper Intermediate	288.00 лв.
■ Advanced	309.00 лв.
■ Proficient	332.00 лв.

Валидност:

Безсрочни. Но ако използвате Ниво 4 или 5 за кандидатстване във висше училище, то може да ви бъде поставено условие изпитът да е положен след конкретна дата. Най-често срокът е 2 години, което практически ви поставя в аналогична ситуация като с PTE Academic.

PTA General изпити:

Ниво	Изпит	Общоевропейска езикова рамка	Времетраене (писмена част)	Времетраене (устна част)
Ниво A1	Foundation	A1	1 час и 15 мин	5 мин
Ниво 1	Elementary	A2	1 час и 35 мин	5 мин
Ниво 2	Intermediate	B1	1 час и 35 мин	7 мин
Ниво 3	Upper Intermediate	B2	2 часа	7 мин
Ниво 4	Advanced	C1	2 часа и 30 мин	8 мин
Ниво 5	Proficient	C2	2 часа и 55 мин	8 мин

PTE Young Learners

Pearson Test of English Young Learners е международен сертификат за деца на възраст от 8 г. до 14 г. Успешно представилите се ученици получават диплома с безсрочна валидност. Гъвкавостта на формата позволява на децата да получат сертификат за владеене на английски според тяхното ниво дори в самото начало на обучението си на английски език. Безспорно с този сертификат не могат да кандидатстват в образователна институция, но трупат ценен опит в явяването на изпити.

Упражненията в PTE Young Learners проследяват забавните преживявания на семейство Браун. Изпитите са тематични и имат за цел да са забавни и мотивиращи за децата. Тестовете разиграват практични житейски ситуации, вместо да използват познатите ни граматични упражнения. Изпитът се разделя на 4 нива – Firstwords; Springboard; Quickmarch и Breakthrough. Всяко следващо е с по-голяма трудност, но все пак тематиката и начинът на поднасяне на упражненията остават съобразени с възрастта на децата, които се явяват на тях.

Цена

■ Firstwords	99.00 лв.
■ Springboard	110.00 лв.
■ Quickmarch	122.00 лв.
■ Breakthrough	132.00 лв.

Валидност:

Безсрочни

PTA Young Learners изпити:

Ниво	Изпит	Времетраене	Общоевропейска езикова рамка
1	Firstwords	1 час	Не е приложимо
2	Springboard	1 час	Не е приложимо
3	Quickmarch	1 час	Не е приложимо
4	Breakthrough	1 час 15 мин.	Не е приложимо

Визумка:

Михаела Димитрова
Студент 1-8а зогина в University of Bath,
Claverton Down, UK, специалност Modern
Languages and European Studies

Михаела Димитрова разказва:

КАК СЕ СТАВА СТУДЕНТ ВЪВ ВЕЛИКОБРИТАНИЯ

Здравей, би ли се представила накратко?

Аз съм Михаела, на 18 години, блогър и до скоро – ученичка.

Защо избра да учиш в Обединеното кралство?

Да уча в Обединеното кралство ми е мечта от малка и съм радостна, че обстоятелствата в живота ми се стекоха така, че да успея да преследвам детската си амбиция. Не е тайна за никого, че на Острова качеството на обучение е едно от най-добрите, ако не и най-доброто в целия свят.

Какъв сертификат по английски език имаш? Разкажи ни защо избра точно този сертификат?

Имам сертификатите на Кеймбридж FCE, CAE, CPE. Изкарах курсовете за тях съответно в 8-ми, 9-ти и 10-ти клас. Записах се за тях, защото бяха следващият етап в обучението ми в BRITANICA, където уча от 5-ти клас, но в последствие научих и за ползите от тях, което ме амбицира да уча и да ги изкарам с добър резултат.

Разкажи ни повече за процеса на кандидатстване (през UCAS) и съдействието от страна на BRITANICA ADVISERS? Бяха ли ти полезни със своята помощ и съвети?

Изключително доволна съм от съдействието на BRITANICA Advisers, защото не бях наясно с попълването на формулярите, както и с писането на мотивационното писмо и така нямаше нужда да се притеснявам за тях в цялата сума, защото имаше кой да ми

окаже помощ. Имах възможност да се фокусирам върху последната година в училище и матурите, вместо да се притеснявам за административната работа по кандидатстването.

Как избра своите 5 университета?

Избрах ги като използвах класации на университетите във Великобритания, като най-вече гледах тази на The Guardian, тъй като класират учебните заведения по най-голям брой критерии. За мен също така беше важно какви предмети се изучават в специалността ми в различните университети и дали те предлагат възможност за стаж.

Как си представяш обучението там?

Със сигурност много динамично. Ще бъде огромно предизвикателство, защото ще е доста различно от всичко, което съм правила до момента, но безспорно ще бъде най-невероятното преживяване.

Кога заминаваш за съответния град?

Средата на септември - около 18-ти или 19-ти, за да пристигна навреме за седмицата, предназначена за международните студенти в университета.

След като завършиш бакалавърска степен, имаш ли планове за магистратура?

Да, бих искала да завърша и магистратура, но ако имам възможност директно да започна работа, няма да я изпусна.

Би ли искала да споделиш нещо на своите връстници, които също се насочват към чуждестранен университет?

Най-важното е да бъдат сигурни и уверени в себе си. Целият процес е много по-лесен отколкото изглежда, особено когато има кой да ти помогне.

Какво би посъветвала хората, относно сертификатите по английски език?

Смятам, че Cambridge сертификатите са най-добрият избор, защото са доживотни.

Кое според теб е най-важното за един човек на твоята възраст?

Най-важното е да преследват мечтите си и да не забравят, че целта без план не е цел, а просто желание.

Били препоръчала BRITANICA ADVISERS на твои връстници, които ще кандидатстват в университет следващите години?

Вече ги препоръчах на няколко мои приятели.

Контакту:

BRITANICA Advisers

тел.: 02 4666 55;

0896 68 51 55

e-mail: ucas@britanica-edu.org

britanica-edu.org

САЩ

ЧУЖДЕСТРАННИ СТУДЕНТИ

материал на Йордан Караленчев

В нашето списание сме разгледали възможностите за образование в чужбина за най-различни специалности. Почти без изключения, най-добрите университети за всяка от тях се намират в САЩ. Какво е особеното на американския начин на преподаване? Вероятно можем да разискваме този въпрос в рамките на цял брой. Едно нещо е безспорно – университетите в Америка оглавят световните класации и са истински магнит за кандидат-студенти от всички точки на света.

Чуждестранни студенти по националност

Нашествие на азиатци. Така накратко можем да опишем картината, която показва Open doors report за 2014 година. Китай, Индия и Южна Корея изпращат почти половин милион студенти годишно. Страни като Япония, Тайван и дори Виетнам, с когото САЩ са воювали, също попадат в топ 10. За сметка на това, европейските кандидат-студенти изглежда не са твърде активни в търсенето на висше образование отвъд океана.

Най-популярни университети

Прави впечатление, че най-популярните университети не са най-високо класираните в международните проучвания. Извън топ 10 остават имена като Харвард, Йейл, Станфорд, MIT и много други. Най-много чуждестранни студенти има в Университета на Ню Йорк, но най-популярният за образование щат е Калифорния. Само в Лос Анджелис са разположени 2 от най-търсените висши училища.

Българските студенти

България е много далеч от водещите държави по брой изпратени студенти, но това е логично с оглед на по-малкото ни население. През 2014 година за „страната на неограничените възможности“ са заминали общо 1252 наши сънародници. Това е далеч от пика през 2010 година, когато в САЩ са кандидатствали над 2500 българи. През последните години студентите се насочват предимно към Европа.

В отговор на наше запитване, представители на американското посолство коментираха, че има голямо разнообразие сред предпочитаните висши училища от българските студенти. Наши сънародници учат както в най-известните Харвард и MIT, така и в щатските колежи.

5 ПРИЧИНИ

ДА ОТИДЕТЕ НА ЕЗИКОВА ВАКАНЦИЯ

материал на Йордан Карапенчев

1 Език се учи в езикова среда

Неволята е най-добрият учител. Когато човек попадне в комуникативна ситуация, в която не може да се „измъкне“ с родния си език, няма избор освен да се опита да говори. Много хора се стесняват от слабите си познания по съответния език, но по време на езиковите екскурзии бързо откриват, че повечето чужденци подхождат с голяма симпатия към хора, които се опитват да говорят на родната им реч. В крайна сметка, най-важното е да се освободите от притесненията си и всичко останало ще си дойде на мястото.

2 Не е по-скъпо от обикновена екскурзия

Езиковите ваканции в чужбина не са евтини – това е безспорно. Но ако теглите чертата на всички разходи, които бихте направили на самостоятелна екскурзия, ще видите, че разлика или няма, или е несъществена. Не забравяйте, че в повечето случаи организаторите покриват настаняването, храненето и екскурзоводите за интересните места.

3 Това е семейно преживяване

Родителите, които се притесняват да пуснат детето си в чужбина (или пък благородно му завиждат, че има възможност да учи език по забавен начин) също не трябва да се отчайват. Има и езикови ваканции, които са предвидени за цялото семейство. Мислете за това като за един семеен тимбилдинг и не се притеснявайте – никога не е късно за човек да научи нещо ново.

4 Подготовка за висшето образование

Много ученици използват възможността да посетят гържави и висши училища, към които проявяват интерес за бъдещо образование. Това пътуване в чужбина може да помогне много за взимането на най-правилното решение. Висшите училища също оценяват високо всякакви извънкласни дейности, свързани с образование и повишаване на квалификацията, защото те са доказателство, че съответният кандидат е проактивен и мотивиран да учи.

5 Възможност за нови приятелства

Организаторите на подобни ваканции често групират младите хора по сходни възрастови групи и интереси. Това е предпоставка за създаването на много нови приятелства и социални контакти. Във века на информационните технологии, Facebook, скайп и т.н., тези връзки спокойно могат да останат за цял живот.

ЕКОЛОГИЯ

БЪДЕЩЕТО Е ЗЕЛЕНО

материал на Йордан Карапенчев

Името екология (както и повечето имена на науки) произлиза от старогръцки език. Но малко хора знаят буквалния превод. Думата е комбинация на „οἶκος“, което означава къща и λογία – наука. Всъщност, древните гърци нямат нищо общо с термина. Той се появява за пръв път през 1866 г. в работата на германския изследовател Ернст Хаекел, но бързо придобива популярност сред научната общественост. А и не можем да отречем, че наименованието е много подходящо.

Околната среда е „дом“ за хората, а не нещо отделно от нас. Именно това разбиране стои в основата на екологията като наука. Предизвикателствата на климатичните промени и зараждащата се зелена икономика правят специалността по-актуална от всякога.

С какво всъщност се занимава екологията

Много често медиите използват „еколог“ като синоним на природозащитник. От там идва и често разпространената заблуда, че екологията е наука за защита на околната среда. По-правилно е да се каже, че екологията е наука за взаимодействията в природата, в това число и човешката дейност. Еколозите не отхвърлят самоцелно всичко от хората, нито са против това да има индустрия и работни места. Важното е всичко това да бъде правено по-начин, който е максимално добър и за човечеството, и за природата, от която сме част.

Добрите екологични практики подобряват качеството на живот и създават нови работни места. Примери за екологични дейности са устойчивото развитие на горското и селското стопанство, управлението на природните ресурси, планиране на зелените площи в градовете (т.нар. Градска екология) и други.

Какви предмети се изучават

В повечето висши училища специалност Екология се изучава в Биологическите факултети. Учебните планове също са сходни. Ще ви представим кратък списък с предметите, които се преподават в Софийския университет (най-старото висше училище, в което се изучава Екология в България). Първоначално се започва с общи за биологията предмети:

Анатомия и морфология на растенията; Обща и неорганична химия; Климатология и хидрология; Органична химия; Генетика; Зоология; Анатомия на човека и др.

В трети и четвърти курс има много повече специализирани предмети: Екология и опазване на околната среда; Биофизика и биофизични методи на пречистване; Качество и контрол на атмосферния въздух; Управление на водите; Управление на отпадъците; Еко-

логично законодателство и норми; Методи на екологичните изследвания. Вероятно и в двата списъка могат да се добавят още дисциплини. Някои висши училища включват обучение и по математика, и информатика, а други – по чужди езици. Но основните и – смеем да твърдим – най-важните предмети са си това.

Изисквания за прием

В България можете да кандидатствате с матура по български език и биология в практически всички висши училища, където тази специалност се изучава. Алтернативният вариант е полагането на изпити по биология и химия във висшето училище. Приемът в чужбина се извършва по документи. Процедурата за магистърска степен като цяло е сходна, но трябва да сте завършил сходна бакалавърска програма.

Съветваме ви да проверите в интернет какви са били минималните балове през последните години. Истината е, че биологическите дисциплини не са най-популярните сред кандидат-студентите и конкуренцията е по-малка в сравнение със специалности като мениджмънт, право или

журналистика. Но това не означава, че трябва да подценявате нещата!

Обучение в България

ДОБРИТЕ ЕКОЛОГИЧНИ ПРАКТИКИ ПОДОБРЯВАТ КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ И СЪЗДАВАТ НОВИ РАБОТНИ МЕСТА

За съжаление няма класация за качеството на обучение в родните университети, конкретно по Екология. Специалността се предлага в големите университети в страната – СУ „Св. Климент Охридски“; ВТУ „Св.св. Кирил и Методий“; ПУ „Паусий Хилендарски“, ЮЗУ „Неофит Рилски“ и т.н. От частните можем да отличим единствено Нов български университет. Ако сте решили да следвате в България, то най-добре да помислите и върху някои критерии извън образователната система: Какви възможности за последваща кариерна реализация предлага регионът, в който се намирате университета. Разбира се, не е задължително да останете да живеете в същия град, но това е важно дори и

Лалка Тодорова

старши консултант

„Висше образование в Германия и Австрия“
Консултантска агенция ЕДЛАНТА

ЕКОЛОГИЯ И БИОТЕХНОЛОГИИ В ГЕРМАНИЯ

Професии с бъдеще – така накратко могат да се обобщят специалностите в областта на биотехнологиите, биоинженерството, екологията и всички останали интердисциплинарни специализации, които обхващат знанията в областите на естествените науки и медицината. Един бърз поглед към нашето ежедневие ще е достатъчно доказателство колко активно и постоянно ползваме постиженията и изследванията на специалистите от този сектор. Не е изненада, че все повече кандидат-студенти проявяват интерес в тази посока и търсят най-добрите възможности да се подготвят като квалифицирани

специалисти. Днес в рамките на Европейския съюз, когато българските абитуриенти са равнопоставени с местните кандидати и българските дипломи се признават от държавни и частни университети, следването в чужбина е постижимо за всеки желаещ. Факт е, че всяка година поне 1/10 от випускниците заминават да учат в Европа, като немалка част от тях се ориентират към Германия.

Германия традиционно се ползва с престижна репутация в България – икономическите и културните връзки между нашите две страни се развиват успешно от десетилетия. Показател за тази устойчива тенденция е фактът, че приемът в езиковите гимназии с преподаване на немски език у нас от години е най-труден и държи първенство по висок бал. Немската икономика, немското качество са емблематични и затова не е чудно, че по данни на статистиката там учат около 7000 българи, което ни нарежда на трето място след руснаците и китайците.

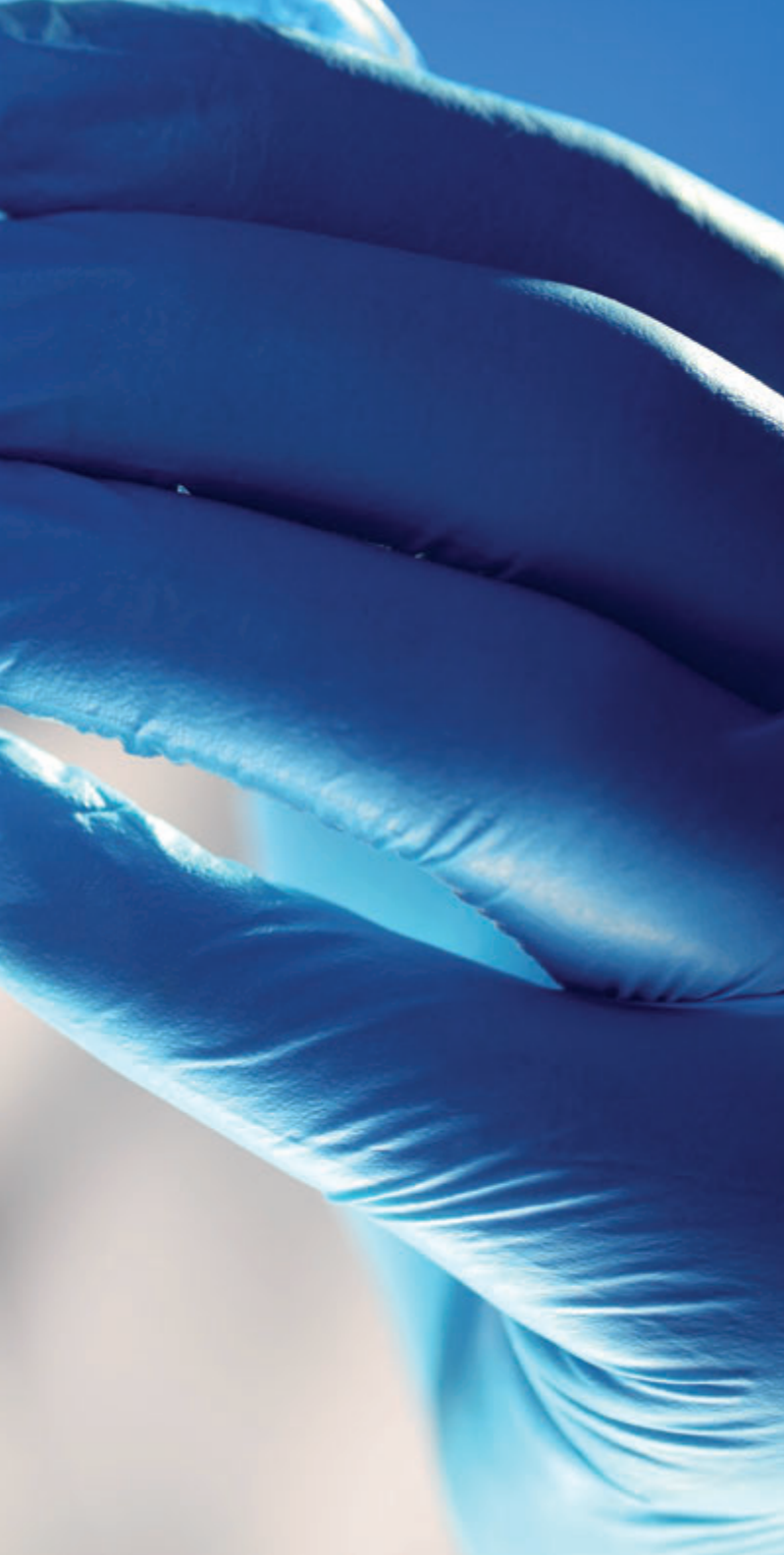
Едни от най-големите и световно известни фирми във фармацевтичната и химическата промишленост са немски – достатъчно е да споменем Хьохст, Байер, BASF. По износ на химически изделия Германия е на първо място в света. Тук се произвеждат различни химикали, изкуствени торо-

БИОТЕХНОЛОГИИ

ВДЪХНОВЕНИЕ ОТ ПРИРОДАТА

материал на Йордан Карапенчев

Световното население нараства и няма достатъчно обработваема земя, за да се изхранваме. Природните ресурси се изчерпват с бързи темпове. Продължителността на живота се увеличава, но човечеството така и не успява да се пребори с някои от най-страшните болести. След като описахме тази апокалиптична картина е време да представим и супергероя, който ще ни спаси. Да, досетихте се – това са биотехнологиите. Може да ви звучи пресилено, но тази наука има огромен потенциал. В продължение на векове хората се опитват да отдалечат природата от себе си. От време на време бедствията ни напомнят, че това не може да се случи. В XXI век науката сериозно се обръща към околната среда в търсене на решения и вдъхновение за бъдещото ни развитие. Съвременните биотехнологии са само предвестник на този процес. Най-големите открития и подобрения в човешкия живот тепърва предстоят.

В земеделието

Земеделието е единствената област, в която биотехнологиите реално се прилагат от много години – просто никога преди не са били наричани по този начин. Селектирането на различни сортове, облагородяването на растения и дори използването на оборска тор са своеобразни биотехнологии. Това, което навремето е ставало на полето, днес може да бъде направено по-бързо и по-ефективно в лабораторни условия. Промени те не се приемат еднородно и често се спеку-

лира с темата за ГМО храните. Важно е да отбележим, че почти всичко, което се практикува в лабораториите може да се случи и в природата – просто по-бавно. Няма гени от мишки или котки в ябълките ви, а само от други видове ябълки.

Действително съществуват и т. нар. „трансгенни“ растения, които комбинират гени от различни видове, за подобрене на реколтата. Бъдещите специалисти по биотехнологии ще имат задачата да докажат тяхната безопасност пред обществото. Може да звучи неприятно за някои, но без тях няма да има как да се изхранва нарастващото население на света в XXI век. Биотехнологиите в сферата на земеделието понякога са наричани накратко „Зелени биотехнологии“.

БИОТЕХНОЛОГИИТЕ СЕ ПРИЛАГАТ В ЗЕМЕДЕЛИЕТО ОТ МНОГО ГОДИНИ

Какви предмети се изучават: Ензимология; Клетъчна биология; Технология на ензимите; Технология на антибиотиците; Хранителна биотехнология; Биопродукти за селското стопанство; Микробиологичен контрол на хранително-вкусови продукти и т.н.

Къде се изучава: Селскостопанските висши училища по света не са твърде много. В България единствената възможност за образование в този вид биотехнологии е Университетът по хранителни технологии в Пловдив. В световен мащаб, безспорен лидер в генните изследвания са американските висши училища.

В медицината

Биомедицинските технологии (известни и като „Червени биотехнологии“ или „Биомедицина“) са вторият основен клон на тази наука. След като казахме няколко добри думи за ГМО е време да ви шокираме окончателно: скоро в света на медицината ще се говори за генна терапия и инженерство, терапевтично клониране, „отглеждане“ на тъкани и органи и импланти.

А сега успокоителната част: няма да видим наши клонинги, нито пък хора със 4 ръце и 2 глави. Но лекарите ще могат да създават цели органи от стъолови клетки, например. Няма да има опашки от чакащи за трансплантации, нито риск от отхвърляне на органите. Страшни болести като рака или синдромите на Паркинсон и Алцхаймер също ще станат лечими, когато бъдат третирани гените, които ги причиняват.

Какви предмети се изучават: Цитология; Генетика; Микробиология; Въведение в генното инженерство; Имунология; Биохимия; Молекулярна биология; Хистология и ембриология; Анатомия на човека и т.н.

Къде се изучава: Това е специалност, която най-често се изучава в медицинските университети,

макар у нас да се предлага и в СУ „Св. Климент Охридски“. Истината е, че родните висши училища не разполагат с особено добра база, макар да имат качествени преподаватели. От чуждестранните може да отличим немските и холандските медицински университети.

В индустрията

Стигнахме и до последния основен клон – Индустриалните биотехнологии. Цветните метафори продължават и тук – този път алтернативното наименование е „Бели биотехнологии“. Пример за такъв тип технологии е създаването на

БИМЕДИЦИНАТА ЩЕ ДОВЕДЕ ДО ЗНАЧИТЕЛНО УДЪЛЖАВАНЕ НА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТТА И КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ

микроорганизми, които да могат да разграждат вредни химикали. Може би в бъдеще нефтените разливи ще бъдат „изяжгани“ от такива същества за минути. Белите биотехнологии могат да помогнат със създаването на нови материали за индустриалните нужди, и на производства, които ще изхвърлят много по-малко вредни емисии. В известен смисъл – бъдещата зелена икономика зависи от развитието на тази наука.

Какви предмети се изуча-

ват: Техническо чертане; Аналитична химия; Физикохимия; Биохимия; Биоорганична химия; Биокатализа; Технологични основи на биоконверсията; Биоматериали и биосъвместимост; Молекулярна биология и генетика и т.н.

Къде се изучава:

Най-доброто място за изучаване на индустриална биотехнология – според класацията на МОН – е Химикотехнологичният и металургичен университет в София. Освен него има възможности за следване в Русенския университет (който също започва като технически ВУЗ.) Извън България най-добре търсете обучение в страните, където техническите науки са традиционно силни. Австрия, Германия или САЩ биха били добър избор.

Изисквания за прием

Полагат се изпити по биология и/ или химия или се кандидатства по документи. Но и при втория случай, често се гледа основно оценката по един от тези два предмета. Това е стандартна практика и за кандидатстването в чужбина. Ако университетът изисква препоръки от учители (или преподаватели, когато говорим за степен магистър) то най-добре намерете някой, който да има компетенции в една от тези две сфери. Използвайте и всяка възможност да участвате в извънкласни занимания – конференции, олимпиади и т.н. Всичко това се цени високо от чуждестранните висши училища.

Как протича обучението

Независимо към кой клон на биотехнологиите се насочите, в начина на обучение има някои общи неща. Първо – лабораторната работа е задължителна. В този ред на мисли: добре е да прочитате с каква материална база разполага университетът, от който се интересувате, именно защото лабораториите са толкова важни. Връзката между университети и бизнес е силно застъпена в този сектор. Студентите често трябва да преминават през задължителна учебна практика, а много от тях остават на работа в същата компания и след завършването си.

Водещи университети в България

Класиране	Висше училище	Град	Образователна степен	Резултат
1	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	София	бакалавър, магистър	61
2	Университет по хранителни технологии	Пловдив	бакалавър, магистър	55
2	Химикотехнологичен и металургичен университет	София	бакалавър, магистър, доктор	55
3	Университет „Проф. д-р Асен Златаров“	Бургас	бакалавър, магистър, доктор	48
4	Русенски университет „Ангел Кънчев“	Разград. Русе	бакалавър	40

Къде се изучава

В България

Както обикновено, се обръщаме към класацията на Министерството на образованието и науката, за да направим обективно сравнение между различните университети у нас. Има общо шест висши училища, където се провежда обучение по биотехнологии, но програмата на Минно-геоложкия университет засега не е оценена от МОН. Най-висок резултат събира СУ „Св. Климент Охридски“, но тук е мястото да ви напомним, че биотехнологиите е разтегливо понятие. Ако се интересувате от тяхното приложение в земеделието, то УХТ в Пловдив вероятно е по-добър избор. ХТМУ пък е сред водещите технически висши училища в България. Тези два университета са с равен брой точки според МОН, но възможностите за кариерна реализация на възпитаниците им са различни.

Прави впечатление и отсъствието на медицинските университети в тази класация. Българските висши училища засега изостават в преподаването и научната дейност в биомедицината. Работата в тази сфера изисква много добра материална база и – разбира се – пари.

В чужбина

Реговните ни читатели сигурно се измориха да виждат само американски и британски университети на челните места за образование в чужбина. Конкретната статистика, която ще ви покажем е от Таймс и отново дава предимство на англоезичните висши училища. Харвард и MIT си оспорват първото място, следвани близо от двете най-големи имена във Великобритания – Кеймбридж и Оксфорд.

Водещи университети в чужбина

Класиране	Висше училище	Страна	Резултат
1	Harvard University	САЩ	91,4
2	Massachusetts Institute of Technology	САЩ	91,0
3	University of Oxford	Великобритания	90,3
4	University of Cambridge	Великобритания	90,2
5	Stanford University	САЩ	89,0
6	University of California, Berkeley	САЩ	87,0
7	California Institute of Technology (Caltech)	САЩ	85,4
8	Princeton University	САЩ	84,9
9	Yale University	САЩ	84,2
10	Imperial College London	Великобритания	83,3

Какво остана извън топ 10

Редица други престижни университети предлагат обучение по биотехнологии, макар да не попадат в топ 10 на класацията. Ето кратък списък на водещите висши училища в някои от най-интересните образователни геонации:

- ETH Zürich – Swiss Federal Institute of Technology Zürich - Швейцария
- Wageningen University and Research Center - Холандия
- The University of Tokyo - Япония
- National University of Singapore (NUS) – Сингапур
- Ludwig Maximilian University of Munich - Германия
- Ghent University - Белгия
- University of Copenhagen - Дания.

Възможности за кариерна реализация

Само в САЩ, в следващите 10 години се очаква увеличение на заетите в сферата на биотехнологиите с 27 процента – т.е. поне 10 000 души. Този ръст е много над средното за всички останали професии. В Европа, за съжаление, все още няма точна статистика за хората, заети в тази област, но нямаме причина да мислим, че тенденциите са различни.

Възможностите за реализация са разнообразни. Като започнем с хранително-вкусовата и лека промишленост и стигнем до химическата индустрия и медицината. Повечето биотехнолози се ориентират към частния сектор. Държавна работа по специалността може да се намери в образователната система, както и някои научни институти, но заплащането в този случай е по-ниско.

ОБУЧЕНИЕ ПО БИОТЕХНОЛОГИИ

ВЪВ ВЕЛИКОБРИТАНИЯ

материал на Йордан Карапенчев

Според учените, ако се изберат правилните организми, може да се създадат различни субстанции, които могат да се използват като храна, горива или лекарства. Биотехнологиите представляват именно това - контролирано и нарочно манипулиране на биологични системи за производството на различни продукти.

Основната цел на биотехнологиите е да подобрят качеството на живот на хората. Те вече оставят трайна следа в традиционни индустрии като производството на храна. Те са причината и за развитието на нова технология за производство на хормони, антибиотици, храна, енергийни източници и обработката на отпадъчни материали.

За да могат тези индустрии да продължат да се развиват,

те имат нужда от добре обучени биотехнолози, които имат не само добри познания по биология, а и стабилна основа по инженерство.

Във Великобритания специалността биотехнологии е все по-популярна заради добрите карьерни възможности, които предлага. Това е и една от ключовите за правителството специалности.

На какво да обърнете внимание при избора на университет:

- оборудването на лабораториите
- връзките с индустрията
- възможности за стаж.

Обучението по биотехнологии обикновено отнема четири години. През това време ще научите основни научни методи за провеждане на проучвания и ще може да прилагате различни научни техники като манипулацията на гени и как да

влияете на функционалността на клетката.

През първата година най-вероятно ще се запознаете по-подробно с различни природни науки, за да имате добра основа, която да използвате след това.

От втората година ще може да се концентрирате върху по-специфични модули. Какви точно са те варира от университет до университет, за това не пропускайте да прочетете и програмата на курса в сайта на учебното заведение. Бакалавър по биотехнологии може да е първата крачка към магистър по медицина, стоматология или ветеринарна медицина.

Великобритания залага изключително много на практическото образование. Възползвайте се максимално от възможностите за стаж, които предлага университетът

НОРВЕГИЯ

НАРЪЧНИК ЗА СТУДЕНТИ

материал на Йордан Караленчев

Какво си представяте, когато чуете за Норвегия? Може би безкрайни фиорди и планини, студено време или Северното сияние. Други вероятно ще се сетят и за огромните запаси от петрол и газ в Северно море. По този показател Норвегия е единствената страна в Европа, която може да се сравнява с гържавите от Персийския залив. Благодарение на това норвежците са четвърти в света по БВП на глава от населението. Страната е член на НАТО и Шенгенското споразумение, но формално не е част от Европейския съюз. Казваме „формално“, защото Норвегия де факто спазва почти всички правила като останалите страни и участва в редица инициативи на блока, включително в сферата на висшето образование.

Висше образование в Норвегия

Системата на висшето образование в Норвегия е различна от тази, която ни е позната в България. Бакалавърската програма отнема само 3 години, но за сметка на това – повечето магистратури са по 2 години. Висшите училища в скандинавската страна могат да се разделят на три типа:

ШВЕЙЦАРИЯ

ОБРАЗОВАНИЕ ПО ХИМИЯ И ФАРМАЦИЯ

материал на Йордан Караленчев

Швейцария е страна със силно развита фармацевтична индустрия. Към 2014 година в нея са били заети над 135 000 души, които са произвеждали 5,7% от брутния вътрешен продукт и – забележете – цели 30% от износа. Там са базирани някои от най-големите компании в света – Новартис, Хофман-Ле Рош и много други. Ако трябва да сме по-точни: 41 дъщерни, плюс още 29 регионални представителства на фирми, базирани извън Европа.

При това положение едва ли е изненадващо, че местната образователна система предлага много качествено обучение по специалностите, свързани с тази индустрия. Химици и фармацевти застават на двата

края на процеса, но професиите им са свързани. Първите разработват лекарствата в лаборатории, а фармацевтите съдействат на хората в аптеките. Има причина да обединим двете специалности в един материал. Те се предлагат от едни и същи университети и се изучават много идентични дисциплини. Освен това, на пазара на труда не е рядкост човек, завършил фармация, да се преориентира към работа в компания, разработваща медикаменти.

Избор на висше училище:

Висше училище в Швейцария – в повечето случаи – ще означава добро качество на образованието. Когато избирате университет е най-добре да се ориентирате по езика, на който смятате да следвате. В страната има 4 официални

езика, на три от които се преподава в университетите – немски, френски и италиански. Освен това има и програми на английски език. За съжаление не успяхме да открием класация конкретно за тези специалности, но ще ви представим кратък списък с висши училища, където се преподават химия и фармация.

Фармация:

- Universität Basel
- Université Geneva
- Université Lausanne
- Universität Zurich
- Universität Bern
- Universität Fribourg

Химия и свързани науки:

- Институт по химия и инженерни науки към ETH Lausanne
- ETH Zurich
- Universität Bern
- Université de Lausanne

ТУРЦИЯ

ВРАТАТА КЪМ ОРИЕНТА

материал на Йордан Караленчев

Турция определено не е сред най-популярните държави за кандидатстване в чужбина. Не се знае дали някога ще бъде допусната до членство в Европейския съюз, а е и спорно доколко това ще бъде в интерес на България. Споменът за тюрското робство в народната памет, заплахата от радикалния ислям и културните различия също не помагат. Практически единствените наши сънародници, които следват в Турция, са тези с тюрски произход, плюс малка група българомохамедани.

И все пак – Турция е страна, която не можем да подминем с лека ръка. Напук на световната криза, „комшиите“ всяка година отчитат сериозен ръст на икономиката. Турция има голямо влияние както сред страните в Арабския свят, така и сред тюркските държави в Средна Азия, което я прави регионална сила. Накратко – крайно време е да проверим какви са възможностите за образование и там.

Висше образование в Турция

В момента в Турция има 175 висши училища – 104 държавни и още 71 частни. За справка – през 2002 година университетите са били 76, а през 1970 – само 8. Това е безпрецедентен ръст не само в Европа, но и в световен мащаб. Първият частен университет в страната също е основан сравнително скоро – 1985 година.

Макар да не е част от ЕС, Турция участва във всички европейски образователни програми, включително Еразъм+. Миналата година девет тюрски университета попаднаха в престижната класация QS World University Rankings. Прави впечатление, че всички те са разположени в столицата Анкара или най-големия град – Истанбул. Висшите училища в провинцията все още не могат да предложат толкова добро образователно качество. Но така или иначе – тенденцията е очевидна. Турция се стреми да стане международна дестинация за висше образование и да привлече студенти от съседните страни. В момента, по

Професор г.т.н. инж. Кольо Динков е роден в град Първомай. Завършва Висшия институт по хранително-вкусови технологии (ВИХВП) - днес Университет по хранителни технологии (УХТ) - през 1986 г. От 1988 година е преподавател в катедра „Процеси и апарати“. Споделя, че целият му съзнателен житейски и професионален път е свързан с университета и е преминал през всички стъпала – от студент до професор. През 2011 година става и ректор на УХТ.

Проф. Кольо Динков:

„ХРАНИТЕЛНАТА ИНДУСТРИЯ ИЗИСКВА ИНОВАЦИИ, КОИТО МОГАТ ДА БЪДАТ ОСИГУРЕНИ САМО ОТ ПОДГОТВЕНИ ХОРА“

интервю на Йордан Караленчев

Вие самият сте завършил университета, в който преподавате. Защо решихте да се насочите към изучаването на хранителните технологии като студент?

Както казах, аз съм роден в Първомай. Това е богат район с развита аграрна и преработвателна промишленост. Много от близките ми хора работеха в тази промишленост. Израснах във край Консервния комбинат в града с огромно производство през осемдесетте години, включително използвах труда на студенти от ВИХВП с тогавашните бригади.

Съвсем естествено, след завършване на средното ми образование в хасковската Математическа гимназия, се насочих към университет, който изисква математическа и химическа подготовка и дава инженерна и технологична квалификация.

Какво всъщност означава понятието „хранителни технологии“? Как вашата работа подобрява живота на хората?

Хранителната технология е междинно звено в хранителната наука. Има за задача да усъвършенства методите обработка и преработка (включително съхранение, опаковане, етикетироване и др.), за да осигури пълно запазване на природните дадености на суровините и пълноценното им използване за производство на разнообразни и висококачествени хранителни продукти. Понятието хранителни технологии обхваща преработката и про-

изводството на хранителните продукти, но включва и машините, съоръженията и оборудването в производството, анализа, контрола и безопасността на храните, маркетинга, планирането, доставката. Всъщност нашите три факултета – Технологичен, Технически и Стопан-

ВЛИЗАНЕТО НА БЪЛГАРИЯ В ЕС ДОВЕДЕ ДО ПОДОБРЯВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ, НО И ДО НОВА КОНКУРЕНТНА СРЕДА

ски, създават квалифицирани специалисти именно в тези

ПЪРВАТА СТЪПКА КЪМ СТУДЕНТСКИЯ ЖИВОТ Е DHL UNIEXPRESS

www.dhl.bg

0700 17 700

DHL UNIEXPRESS е специална услуга с преференциални цени за студенти, кандидат-студенти и преподаватели, с която Вашите документи пристигат бързо и сигурно до посочения от Вас университет във всяка точка на света.

За допълнителна информация се свържете с отдел "Обслужване на клиенти" на тел. 0700 17 700 или на *3456, или посетете най-близкия офис на DHL Express.

кг	Германия, Англия, Франция, Холандия	Испания, Дания, Швеция	Швейцария, Русия	САЩ и Канада	Япония, Китай, Индия
0.25 кг	31	32	40	50	57
0.5 кг	31	32	41	54	59
1 кг	65	67	78	91	96

Посочените цени са в лева, без включена такса гориво и ДДС.

* За неописани държави и килограми можете да получите информация от отдел "Обслужване на клиенти".

 /DHLEXPRESSBulgaria

EXCELLENCE. SIMPLY DELIVERED.

ДИЕТОЛОГИЯ

ХРАНЕНЕТО КАТО НАУКА

материал на Борис Глушков

Какво представлява специалността?

На места може да срещнете името на тази специалност като „Диететика“, „Хранене“ или с английското „Nutrition“. В повечето случаи говорим за едно и също нещо – науката за „храненето“ и психологическият отговор на нашето тяло към храната, която консумираме. Промените, които храната претърпява – начинът, по който е произвеждана и преработвана, несъмнено имат негативен ефект върху здравето ни. Бързите храни са по-лесни за приготвяне, когато имаме натоварено ежедневие. Децата винаги са предпочитали храни, които са актуални пред плато с плодове и зеленчуци. Подобни фактори създават проблеми с теглото, диабет и сърдечни проблеми. Това са случаите, в които се търси помощта на диетолог/ диететик.

Диетологията помага на хората да правят информиран избор за храната, която ядат. Диетолозите помагат на хората с по-сериозни проблеми като хранителни разстройства, рак или психологически разстройства. Лечението от диетолога може да се проведе под формата на диета, на подготовка и доставка на специална храна или чрез образование на обществото чрез лекции и специални събития.

Област на изследване

Изучаването на диетология е възможно в определени държави, като България не е една от тях. Според проверката в различни институции в Европа, които предлагат обучение по тази нетрадиционна специалност, извадихме няколко основни курса, през които преминават бъдещите диетолози:

- Хранене и здраве
- Хигиена на храната
- Болести и обществено здраве
- Разработване на хранителни продукти
- Биохимия
- Микробиология
- Клинични науки
- Здравно образование
- Социология
- Метаболизъм
- Физиология
- Терапевтични практики
- Психология
- Храна и хранене
 - Витамини и минерали
 - Спортни добавки

Диетолозите се учат да разбират науката на храните и храненето, да разбират нуждите от определени храни, да дават съвети за храненето, които да подобрят здравословното състояние.

Кой има нужда от диетолог?

Хората имат нужда от диетолог поради различни причини. Обикновено личните им лекари ги пренасочват към такъв. Вариант е и сами да изследват специалистите, към които да се обърнат – в зависимост от конкретния им проблем. Хората търсят услугите на тези специалисти, защото:

- имат проблеми с храненето;
- имат медицински проблем като диабет или високо кръвно;
- искат да отслабнат по безопасен начин;
- искат да качат килограми по здравословни причини;
- искат да подобрят спортната си издръжливост;
- имат алергия.

Къде може да се изучава?

Диетологията не е популярна специалност и затова трябва да предвидите повече време за проучването ѝ в различните университети. Като една от най-популярните образователни дестинации за българите, направихме списък с подходящите места за изучаване на Диетология във Великобритания.

1. Coventry University
2. King's College London
3. Leeds Beckett University
4. London Metropolitan University
5. University of Chester

6. University of Nottingham
7. University of Plymouth
8. University of Surrey
9. University of Hertfordshire

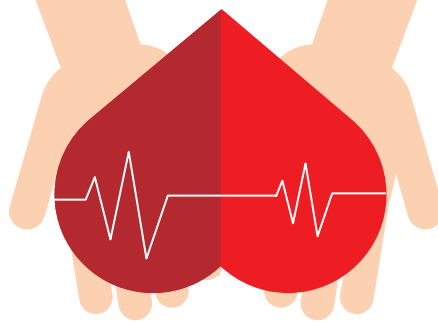
ДИЕТОЛОГИЯТА ПОМАГА НА ХОРАТА ДА ПРАВЯТ ИНФОРМИРАН ИЗБОР ЗА ХРАНАТА, КОЯТО ЯДАТ

В рамките на Великобритания съществуват възможности за стипендии, които се дават от името на регулатора на диетоложката професия в страната. Така че без значение към кой университет се насочите, при сериозно желание можете да се опитате да спечелите тази стипендия.

Кариера

Много диетолози работят в болници или като частни консултанти. Някои се реализират в хранителните индустрии, образователните институции и изследователските центрове. Кариерата на диетолог е предизвикателство, което ще пресече пътя ви с много различни хора и интересни проблеми. С такава професия вие можете да избирате разнообразни области за развитие: пациентска грижа, консултативна практика, обществено здраве, хранителна индустрия, изследователска работа, ПР, маркетинг и медии.

Практиката на диетолога се регулира от различни институции в съответните държави. Във Великобритания например, трябва да се регистрирани в Съвета на здравните професии – тази организация там защитава интересите на хората, които ползват услугите на здравните професионалисти.

ПАРАМЕДИК

СПАСЯВАНЕТО НА ЖИВОТИ КАТО ПРОФЕСИЯ

материал на Йорган Карапенчев

Най-добре е да си нямате работа с парамедици. Или поне не през работното им време. Това са хората, които често се отзовават първи на мястото на катастрофи, срутвания на сгради или други инциденти с жертви и ранени. Макар да не са лекари по образование, те оказват първа помощ и помагат на всички пострадали. През последните години се изговори много за проблемите на спешната помощ. Всички знаем, че заплатите са ниски, а екипите понякога стават

обект на насилие от страна на недобронамерени роднини. А и самата работа не е от най-приятните. Често се виждат неприятни сцени, а стресът е ежедневие. При това положение, не е изненадващо, че интересът към тази професия не е твърде голям. И все пак – има хора, за които това да помагаш на другите е призвание, а не просто източник на заплата.

Какви качества трябва да притежава човек

Смелост не е излишна никъде, но за парамедиците е осо-

бено важна. Те трябва да шофират бързо, да влизат в опасни места и да се изправят срещу смъртта очи в очи... колкото и патетично да звучи. Това не означава безразсъдство. Напротив – парамедиците се тренират за всевъзможни ситуации и са длъжни да спазват стриктни процедури за сигурност.

Важно е и да поддържат добра физическа форма. Причината е, че често се налага да се работи с хора, които са трудно подвижни или трябва да бъдат пренасяни посредством носилки. Да не говорим

НОВИТЕ КОЛИ БЕЗ ШОФЬОР НА ГУГЪЛ ВЕЧЕ СА НА ПЪТЯ

материал на Борис Глушков

Самоуправляващите се коли на Гугъл тръгват по американските шосета това лято. Жителите на Маунт-Вю, Калифорния, ще са първите, които ще видят колите без шофьор. След сериозно тестване на затворени трасета, технологичният гигант най-после обяви, че е готов да тества возилата си в реална обстановка.

В блог публикация директорът на програмата Ърмсан съобщи, че колите няма да се движат с повече от 25 км/ч. Всяко шофиране ще има свой супервайзер, като ще се поема управлението на колата при необходимост. Самоуправляващите се коли на Гугъл са създадени да работят без механизми като педал за газ или въртящ се волан. За да отговорят на законодателството в Калифорния, обаче, от Гугъл са предвидили

възможност за поставяне на волан и педал за газта, които да бъдат използвани от човек, ако се налага поемане на управлението.

Разработката

В началото на експериментите със самоуправляващата се технология се използваха модифицирани автомобили на Тойота, Ауди, Лексус, като се добавяха камери и сензори към бордовия им компютър. Новите прототипи се разли-

A detailed portrait of Erasmus of Rotterdam, showing him in profile from the chest up. He is wearing a black cap and a dark, heavy robe. He is seated at a desk, writing with a quill pen on an open book. The background is a dark, patterned fabric with small, repeating floral motifs. The lighting is soft, highlighting his face and hands.

ЕРАЗЪМ РОТЕРДАМСКИ

ЕДИН СЪВРЕМЕНЕН ЕВРОПЕЕЦ... ОТ XV ВЕК

материал на Йордан Караленчев

Всички студенти на Стария континент вече са чували за Еразъм. Вече даже и за Еразъм+. Това е най-популярната програма за обмен между университетите в различните страни. Кои обаче е този мистериозен човек Еразъм Ротердамски, на когото е кръстена и какво общо има той със студентския обмен в Европейския съюз, че и извън него? Краткият отговор е: холандски филолог, теолог и философ, живял през XV век. Но животът на Еразъм е твърде интересен, за да може да се изчерпи с едно изречение. Затова ще посветим следващите редове в списанието на тази забележителна личност.

Кои всъщност е Еразъм Ротердамски

Еразъм Ротердамски е роден на 27 октомври 1466. Светското му име - най-вероятно - е Герхард Герхардс, макар по този въпрос да се водят спорове. Не е сигурно дори дали е от Ротердам, но името му се появява по този начин от още от XVI-ти век и вече е общоприето. Знае се със сигурност, че е извънбрачен син на католическия свещеник Герхард и жена на име Маргарета Рутгерс. Въпреки че родителите му са се грижили за него, статутът му като незаконно дете му е тежал през целия живот. Това е причината самият Еразъм умишлено да скрива тази информация за себе си пред своите познати.

Образование

Еразъм Ротердамски получава много добро образование за времето си. След началното си образование, се премества в съседния на Ротердам град, Девентер, където учи латински и старогръцки език. През 1488 постъпва в августински манастир, където става монах, а 4 години по-късно и свещеник. Трябва да знаете, че манастирите тогава са били и образователни центрове, а монасите - едни от най-образованите хора. В

този период той приема и църковното име Еразъм, с което става популярен. През 1495 година се записва в теологическия факултет на Парижкия университет - едно от малкото висши учебни заведения в този период.

Университетът - макар да е под крилото на католическата църква - е един от двигателите на Ренесанса и прогресивните идеи във Франция. Еразъм се сприятелява с италианския професор Публио Ангрелини, който оказва голямо влияние върху философските му възгледи. През 1499 година е поканен да посети Англия от барон Уилям Монтгъой, което открива пътя му към славата.

Престой в Англия

В Англия Еразъм създава множество ползотворни приятелства за цял живот и влиза в тесния кръг хора, начело на английската политика и философия. Сред тях са крал Хенри VIII, Джон Колет, Томас Мор, Джон Фишър, Томас Линакър, Уилям Гросин и други. Особено важен за него се оказва престоят му в Лондон, където се сприятелява с Томас Мор и през 1515 г. получава титлата кралски съветник. В продължение на следващите няколко години Еразъм е професор по старогръцки език в университета в Кеймбридж.

ЕРАЗЪМ РОТЕРДАМСКИ Е ГОВОРИЛ СВОБОДНО 3 ЕЗИКА И Е ЖИВЯЛ В 5 ДЪРЖАВИ

Въпреки това, не може да се каже, че Еразъм е станал много заможен човек. Напротив - от писмата му до неговите приятели се вижда, че той страда от хронична липса на пари. Нееднократно моли за финансова помощ и книги, с които да продължи изследванията си.

Научни трудове

Трудовете му в областите на философията, филологията

и теологията са неразривно свързани. В теологията той се приема за основоположник на християнския хуманизъм и пацифизъм. Призовава за толерантност и търпимост към всички, независимо от вижданията им. Фактът, че владее свободно старогръцки, от друга страна, му помага с тълкуването на Новия завет и творбите на Църковните отци, като работи с текстовете в оригинал - нещо, което са могли малцина неговите съвременници.

С Еразъм Ротердамски е свързана и общоприетата днес транскрипция на старогръцката азбука - т. нар. „еразмова транскрипция“. Тя коригира произношението на някои букви и дифтонзи, наследство от византийската традиция в изучаването на езика.

Впоследствие той прави и нов превод на библейските текстове на латински и на родния си немски език (тогава холандският се приема за немски, а не за отделен език). Под негово ръководство, през 1516 година, е създадено и печатно издание на Новия завет на старогръцки.

И все пак - защо Еразъм + е кръстен на него?

Европейският съюз има традиция да кръщава своите проекти и програми на видни мислители от миналото и Еразъм + не е изключение. Но не може да се отрече и фактът, че изборът на име е много подходящ. Еразъм Ротердамски е учил и преподавал в някои от най-елитните учебни заведения - в Кеймбридж, Париж, Торино и т.н.

Говорил е свободно поне 3 езика и е живял в 5 държави - Франция, Англия, Италия, Германия и Швейцария. Днес, когато в почти цяла Европа може да се пътува свободно, това може да звучи нормално, но през XV век много хора не са имали възможност да напуснат дори родните си места.

Billboard MUSIC AWARDS

ГОЛЕМИЯТ ПОБЕДИТЕЛ Е ТЕЙЛЪР СУИФТ

материал на Борис Глушков

И да не беше направил премиера на новия си видеоклип върху парчето Bad Blood, Тейлър Суифт отново щеше да е големият победител на Музикалните награди на Билборд 2015 г. Тя прибра осем награди, включително и наградата за Топ артист в Билборд 200 и най-ротирано парче. След нея с най-много статуетки се отличиха Sam Smith, Iggy Azalea и Pharell – те спечелиха по три награди. Следващи по брой получени награди в списъка с победители се нареждат One Direction, Hozier, Jason Aldean, Enrique Iglesias и John Legend.

Най-голямо внимание привлича Тейлър Суифт. Тя се появи с целия екип от видеоклипа Bad Blood, като преди това е била на церемонията по дипломиране на брат ѝ. На записа от церемонията се вижда, че Калвин Харис ѝ прави компания почти през цялата вечер.

По време на речта си за приемане на наградата за Топ

артист, Суифт изказа благодарност към всички момичета, с които си е говорила по интернет, за чувствата, които са споделяли и за жаргона, който е научила. Като заключение тя направи една голяма четка на феновете си: „Мили фенове, обсебена съм от вас. Вие сте причината през изминалата година да се случи всичко, което се случи.“

В КАТЕГОРИЯТА, В КОЯТО ТЕЙЛЪР БЕШЕ НОМИНИРАНА ЗА НАЙ-ГОЛЯМАТА НАГРАДА – ТОП АРТИСТ – ПРИСЪСТВАХА ОЩЕ:

- Ariana
- One Direction
- Katy Perry
- Sam Smith

Носителите на две награди за вечерта от групата 1D дръпнаха реч, която натъжи феновете, които тъгуват за вече липсващия член на бангата – Зейн Малик. Те благодариха също на феновете за

това, че са отличени като Топ група.

ТЯХНАТА КАТЕГОРИЯ ИЗЛЪЧИ КАТО НОМИНИРАНИ ОЩЕ ГРУПИТЕ:

- 5 Seconds of Summer
- Florida Georgia Line
- MAGIC!
- Maroon 5

Сам Смит не прие лично наградата си за Нов артист, но се включи чрез писмено послание в церемонията. Причините за това са по-сериозни, отколкото на публиката ѝ се искаше. Всичките му участия са отменени заради проблеми с гласа. Сърцераздиращото му послание гласеше следното: „Първо искам да благодаря на Билборд за тази изключителна част. Второ, искам да благодаря на невероятните си фенове. В моменти като този осъзнавам колко късмет имам да сте част от живота ми. Нямам търпение да премина през тази операция, за да ви разбия с пеене отново.“

ПРОФЕСИИТЕ НА БЪДЕЩЕТО

материал на Йордан Карапенчев

Когато говорим за образование, не може да не помислим и за бъдещата професионална реализация. Особено в този брой, в който говорихме за някои от най-новите и бързо развиващи се науки като биотехнологиите. Това ни накара да се замислим за бъдещето на работната среда като цяло и да направим тази кратка компилация с предвидените професии на бъдещето.

Професионални организатори

Филмовите компании в Холивуд не търсят актьори, редактори и сценаристи за продуцираните си. Те просто се свързват с продуцент или директор, който поема цялото търсене на хора и организация. В бъдеще може да видим този модел, разпространен и в други сектори. Компаниите ще се свързват с един организатор по даден проект, който впоследствие ще събира екип около себе си, с който да работи. Този екип формално няма отношение със самата компания.

Професори на свободна практика

След 10-15 години всичко, което ще ви трябва, за да откриете свой собствен университет, ще бъде достъп до

Интернет. Знанието се демократизира, а множество организации вече признават и алтернативни акредитации от различни професионални сдружения. Това ще даде възможност на преподавателите да работят на свободна практика, организирайки лекции и семинари онлайн.

Градски фермери

Все повече хора живеят в големите градове. Превозването на храни на далечни разстояния вреди на околната среда и чувствително повишава цената на продуктите. Какво е решението? Земеделието ще се премести в градовете. Благодарение на новите технологии ще отпадне нуждата от пръскане и използване на много вода. Големи площи в провинцията пък ще се освободят за природата. Хората ще имат евтина, полезна и екологично чиста храна директно в градовете.

Специалист по грижа за възрастни

Населението на развития свят застарява с бързи темпове. С подобряването на икономическото състояние на други страни, този процес ще започне и там. Но възрастните в бъдеще ще живеят по-различно. Продължителността на живота се увеличава, а пред новото поколение ще се отворят нови работни места в сферата на медицината, консултирането и услугите, фокусирани върху възрастните хора.

Дизайнери на виртуална реалност

И днес има голямо търсене на IT специалисти на пазара на труда. Но – повярвайте ни – не сте видели нищо, докато не навлязат технологиите за създаване на виртуална реалност. Както днес много хора разработват приложения за мобилни устройства, в бъдеще ще се разработват програми за виртуална реалност. Независимо дали говорим за работа или забавления, или дори с образователна цел.

Специалист по 3D принтиране

3D принтери се използват и днес в индустрията за създаване на прототипи или детайли за машини. Но обикновеният гражданин все още няма твърде много досег с тази технология. Футуристите смятат, че това ще се промени към 2025 година, когато ще се появят дизайнери на продукти, предвидени специално за производство чрез тази технология.

The University
Of
Sheffield.

A WORLD
TOP 100
UNIVERSITY

I am the author of my story, inspired by the difficult and led by my dream.

I am

The University
of Sheffield
Executive MBA
in **Thessaloniki**

SCHOLARSHIPS AVAILABLE

The Executive MBA's holistic approach provides a broad understanding of business and management with a strong focus on hands-on applied experience. Designed exclusively for the needs of today's manager acting on a globalised environment, a variety of activities and attributes add up to the unique Sheffield MBA learning experience.

NEW MBA IN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT

MBA in General Management | Finance | Marketing Logistics Management | Healthcare Management | [Human Resource Management](#)

- Taught one weekend per month
- One study week in Sheffield, UK and one in Thessaloniki, Greece

<p>Personal & Professional Development Programme</p> <p>The Leadership Project Coaching for Personal & Career Development Negotiation Skills Business Soft Skills</p>	<p>Applied Knowledge with a Global Perspective</p> <p>Meet the CEO Business Experts Global Simulation Workshops & Group Projects Company visits & factory tours in UK</p>	<p>International Exposure & Experience</p> <p>International Study Weeks International academic staff & practitioners International student body Attend your module in a different city</p>	<p>Networking & professional opportunities</p> <p>Networking events Alumni roundtables Who is who alumni platform</p>
--	--	---	--

My Executive MBA Network
Thessaloniki, Sheffield, Bucharest, Belgrade, Kyiv

Contact:
Bulgaria, Sofia 1404,
27 Tvardishki prohod Str., fl. 8, office 36, tel : 02/961 62 63
bulgaria1@city.academic.gr • www.city-sheffield.bg

